

**АКТУАЛЬНІ
ПРОБЛЕМИ
ПРАКТИЧНОЇ
ПСИХОЛОГІЇ**

Збірник наукових праць

Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

16 травня 2025 р., м. Одеса

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE INSTITUTION "SOUTH UKRAINIAN NATIONAL PEDAGOGICAL
UNIVERSITY NAMED AFTER K.D. USHYNsky"
MOLDOVA STATE UNIVERSITY
UNIVERSITY OF THE NATIONAL EDUCATION COMMISSION, KRAKOW
VILNIUS UNIVERSITY
JOHNS HOPKINS UNIVERSITY
ODESA NATIONAL ECONOMIC UNIVERSITY
KHARKIV NATIONAL PEDAGOGICAL
UNIVERSITY NAMED AFTER H. S. SKOVORODA
CLASSICAL PRIVATE UNIVERSITY
VASYL' STUS DONETSK NATIONAL UNIVERSITY**

**ACTUAL PROBLEMS
OF PRACTICAL PSYCHOLOGY**

Collection of scientific works
International Scientific and Practical Internet Conference

May 16, 2025

Odesa – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ КОМІСІЇ НАРОДНОЇ ОСВІТИ В КРАКОВІ
ВІЛЬНЮСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ДЖОНСА ГОПКІНСА
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ
КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

Збірник наукових праць
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

16 травня 2025 року

Одеса – 2025

UDK 001+159.9 (063)
ВБК 72+88.4

П'ЯТИЕТАПНИЙ ІНТЕГРАТИВНИЙ МЕТОД НЕЙРОКОГНІТИВНОЇ ТА ПСИХОЕМОЦІЙНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	
Сєвцов С.В., Савенкова І. І.	442
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ НАСЛІДКІВ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗСУ ТА ЇХ НЕЙРОРЕАБІЛІТАЦІЯ	
Сисоєва О.Г., Мельничук І. В.....	446
ПСИХОСОМАТИЧНІ АСПЕКТИ ТРИВОЖНИХ РОЗЛАДІВ ОРГАНІЧНОЇ ПРИРОДИ: СУЧАСНИЙ НАУКОВИЙ ОГЛЯД	
Варчук А.І., Мельничук І. В.....	450
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ СПЕЦИФІЧНИХ РОЗЛАДІВ ОСОБИСТОСТІ: СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ	
Вінтерголлер О.В., Савенкова І.І.	452
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ В ЕКСТРИМАЛЬНИХ УМОВАХ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	
Гіда А.С., Мельничук І.В.	454
ПОЗИТУМ-ПІДХІД ЯК ДІЄВА ТЕХНІКА ПОЗИТИВНОЇ ПСИХОТЕРАПІЇ	
Дедух Л.Г.,Савенкова І. І.	457
ОСОБЛИВОСТІ ПОРУШЕНЬ БАЗОВИХ КОГНІТИВНИХ ФУНКЦІЙ ВНАСЛІДОК ІНСУЛЬТУ ТА ЇХ РЕАБІЛІТАЦІЯ	
Комарова А.І., Савенкова І.І.	460
ПСИХОСОМАТИЧНІ ПОРУШЕННЯ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ ТА СПОСОБИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	
Коротушенко Б.М., Книш А. Є.	463
РОЗЛАДИ СНУ НЕОРГАНІЧНОЇ ПРИРОДИ ТА ШЛЯХИ ЇХ РЕАБІЛІТАЦІЇ	
Шварцман Я.В.	464
ІНСОМНІЯ ЯК ПСИХОСОМАТИЧНЕ ЯВИЩЕ: СУЧАСНІ ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНІ ПІДХОДИ ДО КОРЕКЦІЇ	
Сульдїна Л. М. Фрунзе О. В.	467
ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НЕЙРОРЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРАХ УКРАЇНИ	
Табунчик О.Д., Шевченко Р. П.	470
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	
Гільман А. Ю., Кулеша Н. П.....	474
ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ СТРЕСОВИХ РОЗЛАДІВ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ АНАЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ К. Г. ЮНГА	
Овчаренко С. Ю., Савенкова І. І.....	477
СУЧАСНІ ШЛЯХИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЕПРЕСИВНОГО СИНДРОМУ	
Спиридонова Т.В., Савенкова І.І.....	481

зламала ногу, і просить перенести її на інший берег. Там є її віслик, і він доведе її додому.

Перший монах одразу здогадався, що це випробування Вищих сил, і відмовився допомогти. Пішов далі. Другий – вислухав дівчину, взяв на руки і переніс на інший берег. Коли другий монах наздогнав першого, то на нього посипалися докори і звинувачення. На що той усміхнувся і тихо сказав: «я залишив дівчину на березі, а ти ще й досі несеш її в своїх думках» [4].

Не наділяйте події супер-силою і важливістю. Зменшуйте пріоритет деяких ситуацій. Учїться відпускати те, що вже пішло, або те, що ми не в змозі змінити. Приймайте життя. Довіряйте світу. І тоді можливості і шанси займуть місце страхів і розчарувань.

Отже, Позитум-підхід – дієва техніка позитивної психотерапії, оскільки розлад переосмислюється в «позитивному» ключі, що призводить до позитивних інтерпретацій. Здійснюється «екологічна» допомога клієнтам зрозуміти і сприйняти сенс і мету, що стоять за їхнім розладом.

Література:

1. Луппо С. Стратегії подолання психічної травми. *Соціальна психологія*. 2004. № 5 (7). С. 25-35.
2. Пезешкіан Н. У пошуках сенсу. Психотерапія маленькими кроками. Харків. Макросвіт. 2020. 320 с.
3. Fromm E. S. Über Methode und Aufgaben einer analytischen Sozialpsychologie. Bemerkungen über Psychoanalyse und historischen Materialismus. *Zeitschrift für Sozialforschung*. Франкфурт-на-Майні: Institut für Sozialforschung, 1932.Nr. 1. S. 28-54.
4. Maslow A. Motivation and Personality [Електронний ресурс] / Abraham H. Maslow. 2nd ed. N. Y.: Harper & Row, 1970. Режим доступу : <http://www.psylib.org.ua/books/masla01/index.htm>.
5. Seligman M. E. P. Positive psychology / M.E.P. Seligman & M. Csikszentmihalyi. *American psychologist*. 2000. Vol. 55. N 1. P. 5 – 10.

ОСОБЛИВОСТІ ПОРУШЕНЬ БАЗОВИХ КОГНІТИВНИХ ФУНКЦІЙ ВНАСЛІДОК ІНСУЛЬТУ ТА ЇХ РЕАБІЛІТАЦІЯ

Комарова А.І., Савенкова І.І.

*Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(м. Одеса, Україна)*

Вступ

Інсульт є однією з провідних причин інвалідизації дорослого населення в усьому світі. За даними сучасних досліджень, приблизно 80% осіб після інсульту мають ті чи інші когнітивні порушення [1]. Базові когнітивні функції, такі як пам'ять, увага, сприйняття, мислення та мовлення, зазнають змін, що ускладнює адаптацію особи до повсякденного життя [2]. Актуальність теми зумовлена необхідністю глибокого розуміння характеру цих порушень і розробки ефективних програм реабілітації [3].

Порушення базових когнітивних функцій після інсульту

Після інсульту найбільш поширеними є порушення уваги (гіпопрозекція), пам'яті (гіпомнезія або амнезія), мислення (зниження критичності, абстрактного

мислення), мовлення (афазії), сприйняття (агнозії), просторової орієнтації та виконавчих функцій [4].

Увага. Постінсультні зміни проявляються у зниженні концентрації, труднощах з переключенням уваги та утриманням інформації [5].

Пам'ять. Найчастіше виникає зниження обсягу короткочасної та оперативної пам'яті, труднощі у запам'ятовуванні нової інформації, а також порушення відтворення вже наявної [6].

Мислення. Характеризується сповільненням темпу розумових операцій, труднощами в абстрагуванні, узагальненні, зниженням гнучкості мислення [1].

Мовлення. Афазії можуть мати різний характер залежно від локалізації ураження: моторна, сенсорна, амнестична, або тотальна [2].

Сприйняття. Агнозії різного типу: зорові, слухові, тактильні, що призводить до труднощів у впізнаванні об'єктів або осіб [4].

Виконавчі функції. Страждає здатність планувати, організовувати та контролювати діяльність [5].

Механізми виникнення когнітивних порушень

Порушення виникають внаслідок ішемічного або геморагічного ушкодження ділянок мозку, відповідальних за конкретні когнітивні функції. Важливу роль відіграють також супутні фактори: вік пацієнта, обсяг ураження, наявність судинних, метаболічних або нейродегенеративних змін [6].

Особливості реабілітації когнітивних функцій

Реабілітація когнітивних функцій є невід'ємною складовою комплексної терапії після інсульту. Вона має бути ранньою, систематичною та індивідуалізованою [3].

Основні напрямки реабілітації:

- **Нейропсихологічна корекція:** вправи на відновлення уваги, пам'яті, мислення, мовлення [7].
- **Фізична реабілітація:** оскільки рухова активність позитивно впливає на нейропластичність мозку [5].
- **Медикаментозна підтримка:** використання ноотропів, антидепресантів за показами [4].
- **Психотерапія:** для подолання емоційних розладів (депресії, тривоги), які часто супроводжують когнітивні порушення [1].
- **Соціальна реадптація:** навчання побутових навичок, тренування соціальної комунікації [2].

Методи нейропсихологічної реабілітації

До найбільш ефективних методів відновлення когнітивних функцій належать:

- **Тренування уваги:** вправи на концентрацію (наприклад, пошук об'єктів за певними ознаками) [5].
- **Робота над пам'яттю:** мнемонічні прийоми, повторення матеріалу, робота з картками [6].
- **Розвиток мислення:** рішення логічних завдань, аналогій, тренування категоризації [3].
- **Відновлення мовлення:** логопедичні заняття, артикуляційна гімнастика, вправи на розуміння мови [7].

- **Стимуляція сприйняття:** вправи на розрізнення форм, кольорів, звуків [5].

Фактори, що впливають на успішність реабілітації

- Час початку реабілітації (ранній старт — кращий прогноз) [1];
- Інтенсивність занять [4];
- Індивідуальний підхід, урахування локалізації та обсягу ураження [6];
- Мотивація пацієнта та підтримка родичів [2];
- Супровід емоційного стану пацієнта [3].

Перспективи і сучасні підходи до реабілітації

Сьогодні активно впроваджуються новітні технології у реабілітацію когнітивних функцій після інсульту:

- Використання віртуальної реальності (VR) [7];
- Комп'ютерні програми для когнітивного тренування [5];
- Біофідбек-технології [6];
- Транскраніальна магнітна стимуляція (ТМС) [3];
- Нейроадаптивні тренажери [2].

Розробка індивідуальних програм на основі нейропсихологічного обстеження дозволяє досягати більш значущих результатів у відновленні базових когнітивних функцій [1].

Висновки

Порушення базових когнітивних функцій після інсульту є серйозною проблемою, що суттєво погіршує якість життя пацієнтів. Ефективна реабілітація потребує комплексного підходу із застосуванням традиційних і сучасних методик. Рання діагностика когнітивних розладів і своєчасне втручання значно покращують прогнози відновлення функціональної активності мозку [4].

Література:

1. Іванова Г. О. Когнітивна реабілітація після інсульту: сучасні підходи. Київ. Видавництво Ліра-К. 2022.
2. Петренко Л. В. Нейропсихологія: основи клінічної практики. Харків. Фоліо. 2021.
3. Гурова С. М. Когнітивні порушення у неврологічній практиці: керівництво для лікарів. Львів. Сполом. 2023.
4. Дьяків О. Б., Ковальчук Н. І. Нейрореабілітація після інсульту: практичний посібник. Тернопіль. Укрмедкнига. 2020.
5. Ostrowska K. Cognitive Disorders after Stroke and Their Rehabilitation. Journal of Neurology Research. 2023.
6. Smith E. et al. Advances in Cognitive Rehabilitation Post-Stroke. Neuropsychology Review. 2022.
7. Jackson C., Wu C. Cognitive Recovery after Stroke: New Perspectives. Stroke Rehabilitation Journal. 2021.